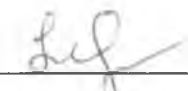

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТАВРІЙСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ДМИТРА МОТОРНОГО**

Кафедра «Менеджмент»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету економіки та бізнесу

доц. Ганна ОРТИНА

“ 2 ” бересня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Управління економічною безпекою підприємства»

для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр»
зі спеціальності 073 «Менеджмент» за ОПП «Менеджмент»
(на основі ОС «Бакалавр»)

Факультет економіки та бізнесу

2021-2022 рік

Робоча програма «Управління економічною безпекою підприємства»
для здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 073
«Менеджмент» за ОПП «Менеджмент» (на основі ОС «Бакалавр»)
– Мелітополь, – 15 с.

Розробник: Нестеренко С.А. д.е.н., професор

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Менеджмент»

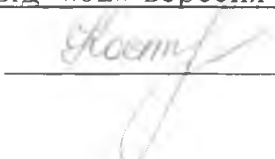
Протокол № «1» від «31» серпня 2021 року

Завідувач кафедри менеджменту

Професор Світлана НЕСТЕРЕНКО

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу для
здобувачів ступеня вищої освіти «Магістр» зі спеціальності 073 «Менеджмент»
за ОПП «Менеджмент» (на основі ОС «Бакалавр»)

Протокол №   1   від «02» вересня 2021 року

Голова, к.е.н., доцент Анна КОСТЯКОВА

1 ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 4	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування» (шифр і назва)	Обов'язкова	
Змістових модулів –2	Спеціальність 073 «Менеджмент», (шифр і назва)	Курс	Семестр
		М2-й	3-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1,3 самостійної роботи студента – 7,3	Ступінь вищої освіти: «Магістр»	Вид занять	Кількість годин
		Лекції	16 год.
		Практичні заняття	16 год.
		Семінарські заняття	-
		Самостійна робота	88 год
		Форма контролю: Екзамен	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета викладання дисципліни: є надання базових знань щодо всіх суттєвих аспектів прийняття обґрунтованих проектних рішень з врахуванням економічної безпеки підприємств в сучасних кризових умовах господарювання, які б дозволили отримати високий рівень кваліфікації у вищезгаданій сфері діяльності, а також набуття навичок щодо реалізації на практиці отриманих знань для забезпечення майбутнім випускникам конкурентних переваг на ринку праці.

Основні завдання вивчення дисципліни: є формування у студентів належного рівня знань щодо сутності та основних складових управління економічною безпекою підприємства; складу та структури середовища, в рамках якого здійснюють свою діяльність підприємства, а також факторів, що впливають на стан економічної безпеки підприємства; основних загроз економічної безпеки підприємства, вміння своєчасно їх виявляти та аналізувати, а також застосовувати методи оцінки та зниження цих загроз; впливу держави на стан економічної безпеки підприємства, а також визначення можливих напрямків впливу підприємства на стан економічної безпеки держави; напрямків та цілей адаптації підприємства до змін у зовнішньому середовищі; сутності та видів інформаційно-аналітичного забезпечення процесу планування економічної безпеки підприємства; місця, ролі, принципів та джерел інформації в системі забезпечення стратегічного розвитку підприємства; методів управління та розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати:

- сутність основних складових економічної безпеки держави;
- склад та структуру середовища, в рамках якого здійснюють свою діяльність будівельні підприємства, а також фактори, що впливають на стан економічної безпеки підприємства;
- основні загрози економічної безпеки підприємства, вміння своєчасно їх виявляти та аналізувати, а також застосовувати методи оцінки та зниження цих загроз;
- напрямки та цілі адаптації підприємства до змін у зовнішньому середовищі; сутність та види інформаційно-аналітичного забезпечення процесу планування економічної безпеки підприємств;
- місце, роль, принципи та джерела інформації в системі забезпечення стратегічного розвитку підприємств;
- методи управління та розробки стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.

вміти:

- виявити основні загрози економічної безпеки підприємства, вміти своєчасно їх аналізувати, а також застосовувати методи оцінки та зниження цих загроз;
- застосовувати методи управління та розробки стратегії забезпечення

економічної безпеки підприємства;

– виявляти вплив законів економіки на забезпечення фінансово-економічної безпеки підприємства;

– вміти самостійно приймати управлінські рішення з питань фінансово-економічної безпеки підприємства в умовах обмеження часу; вміти обирати оптимальні фінансові рішення в контексті забезпечення фінансової безпеки підприємства;

– оцінювати фінансову стратегію і фінансову політику підприємства в умовах забезпечення його фінансової безпеки.

Вивчення даної дисципліни вимагає застосування новаторських підходів до організації навчального процесу на основі широкого застосування новітніх інформаційних технологій. Основний наголос повинен робитися на практичному використанні та закріпленні отриманих теоретичних знань через організацію тренінгів, вирішення управлінських ситуацій, обов'язковим елементом яких є розв'язання прикладних аналітично-розрахункових задач.

Результати навчання (з урахуванням soft skills)

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні;

ЗК3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани;

СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку людських ресурсів в організації;

СК5. Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління;

СК7. Здатність розробляти проекти та управляти ними, виявляти ініціативу та підприємливість;

СК11. Здатність формулювати головні задачі пов'язані з впровадженням системи управління економічною безпекою та її складових в організації;

Soft skills:

- **комунікативні навички:** письмове, вербальне й невербальне спілкування; - уміння грамотно спілкуватися по e-mail; вести суперечки і відстоювати свою позицію, спілкування в конфліктній ситуації; навички створення, керування й побудови відносин у команді.

- **уміння виступати привселюдно:** навички, необхідні для виступів на публіці; проводити презентації.

- **керування часом** - уміння справлятися із завданнями вчасно/.

- **гнучкість і адаптивність:** гнучкість, адаптивність і здатність мінятися; уміння аналізувати ситуацію, орієнтування на вирішення проблем.
- **лідерські якості:** уміння спокійно працювати в напруженому середовищі; уміння ухвалювати рішення; уміння встановлювати мету, планувати.
- **особисті якості:** креативне й критичне мислення; етичність, чесність, терпіння, повага до навколишніх.

3 ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.

Теоретико-методичні аспекти управління економічною безпекою підприємства

Лекція 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

- 1.1. Розвиток наукової категорії «економічна безпека»
- 1.2. Необхідність захисту підприємницької діяльності
- 1.3. Тлумачення, принципи та рівні економічної безпеки
- 1.4. Об'єкти економічної безпеки
- 1.5. Економічна безпека держави та регіону

Література: [1,5,7,8-11,22].

Лекція 2. ПОНЯТТЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

- 2.1. Історія і сутність поняття «економічна безпека підприємства»
- 2.2. Головна та функціональні цілі економічної безпеки підприємства
- 2.3. Об'єкти і суб'єкти економічної безпеки підприємства
- 2.4. Економічна безпека підприємства як елемент у системі економічної безпеки держави

Література: [3,5,17,23,31].

Лекція 3. ЗАГРОЗИ ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

- 3.1. Система економічного захисту підприємства
- 3.2. Система заходів забезпечення безпеки підприємства
- 3.3. Поняття загрози економічній безпеці, форми її прояву
- 3.4. Класифікація загроз економічній безпеці

Література: [1,2,3,4,7,12,14,15,16,23,28].

Лекція 4. СИСТЕМА ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

- 4.1. Сутність поняття «система економічної безпеки» СЕБ, її завдання
- 4.2. Характеристика системи економічної безпеки підприємства
- 4.3. Цілі, завдання та функції системи економічної безпеки підприємства
- 4.4. Людський фактор у системі захисту персоналу. Види співробітництва працівників на підприємстві

Література: [2,5,7,11,13,18-20,25,31].

Змістовий модуль 2.

Практичні інструменти управління безпекою підприємства

Лекція 5. СТРАТЕГІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

5.1. Елементи стратегії економічної безпеки

5.2. Формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства

5.3. Функції управління безпекою бізнесу

5.4. Алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства

Література: [5,9,12,15,17,27].

Лекція 6. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

6.1. Служба безпеки: цілі, задачі, структура, напрями діяльності

6.2. Кадрове забезпечення служби безпеки

Література: [4,9,13,16,24].

Лекція 7. АНАЛІТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

7.1. Підходи до дослідження економічної безпеки підприємства

7.2. Провідний функціональний рівень економічної безпеки підприємства

Література: [7,16,27,32].

Лекція 8. МЕТОДИ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

8.1. Інтегральна оцінка рівня економічної безпеки підприємства

8.2. Значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки

8.3. Поняття і сутність критерію економічної безпеки підприємства

8.4. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства

Література: [3,13,17,25,30].

4. Структура курсу

Номер тижня	Вид занять	Тема заняття або завдання на самостійну роботу	Кількість			
			годин			
			лк	прак.	СРС	балів
Змістовий модуль 1. «Теоретико-методичні аспекти управління економічною безпекою підприємства»						
1	Лекція 1	Теоретико-методологічні основи економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 1	Розв'язання завдань згідно теми		2		3
	Самостійна робота 1	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
2	Лекція 2	Поняття економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 2	Розв'язання завдань економічної безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 2	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
3	Лекція 3	Загрози економічній безпеці підприємства та інформаційно-аналітичне середовище	2			
	Практичне заняття 3	Розв'язання завдань діяльності фірми-конкурента		2		4
	Самостійна робота 3	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
4	Лекція 4	Система економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 4	Система управління економічною безпекою підприємства		2		4
	Самостійна робота 4	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
5-6	Самостійна робота	За темами дисципліни				
	ПМК1	Підсумковий контроль за змістовний модуль 1				10
Всього за змістовий модуль 1-60 год			8	8	44	35
Змістовний модуль 2.						

«Практичні інструменти управління безпекою підприємства»						
7	Лекція 5	Стратегія економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 5			2		3
	Самостійна робота 5	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
8	Лекція 6	Основні підходи до дослідження економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 6	Основні підходи до дослідження економічної безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 6	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	2
9	Лекція 7	Аналітичне дослідження економічної безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 7	Аналітичне дослідження економічної безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 7	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
10	Лекція 8	Методи визначення рівня безпеки підприємства	2			
	Практичне заняття 8	Методи визначення рівня безпеки підприємства		2		4
	Самостійна робота 8	Робота на навчально-інформаційному порталі			10	3
11-12	Самостійна робота	За темами дисципліни				
	ПМК2	Підсумковий контроль за змістовний модуль 2				10
Всього за змістовний модуль 2-60 год.			8	8	44	35
Разом			16	16	88	
Екзамен						30
Всього з навчальної дисципліни-120 год.						100

В межах змістових модулів самостійна робота передбачає:

- Розкриття основних категорій теми
- Розкриття проблемного питання

5. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

ПМК-1

1. Коли і де було вперше вжито термін «економічна безпека».
2. Розкрити сутність поняття не визначеність.
3. Розкрити сутність поняття імовірність.
4. Назвати основні принципи забезпечення економічної безпеки України.
5. Визначити об'єкти та суб'єктів економічної безпеки.
6. Перерахувати основні Елементи економічної безпеки держави.
7. Перерахувати основні загрози економічній безпеці регіону.
8. Назвати головну мету економічної безпеки підприємства.
9. Охарактеризувати об'єкти і суб'єкти економічної безпеки підприємства.
10. В чому полягає особливість класифікації суб'єктів економічної безпеки.
11. Визначить сутність економічної безпеки підприємства як елемент у системі економічної безпеки держави.
12. Назвіть складові економічної безпеки підприємства
13. Скільки і які рівні ієрархії управління системою захисту підприємництва виділяють за ознакою суб'єкта управління.
14. У чому полягає взаємозв'язок між рівнями управління захистом підприємництва .
15. Як може бути визначена загроза економічної безпеки підприємства.
16. Дайте визначення поняттю загроза.
17. Які бувають види загроз економічній безпеці підприємства.
18. У чому полягає основна функція забезпечення економічної безпеки.
19. Охарактеризуйте класифікацію небезпек і загроз економічній безпеці підприємства.
20. Якими способами охороняються об'єкти захисту.
21. Що передбачає соціально-психологічний захист.
22. Які чинники відносяться до зовнішніх дестабілізуючих.
23. Охарактеризуйте групи, на які можна підрозділити заходи по забезпеченню безпеки підприємства.
24. Що включають в себе заходи, здійснюванні службою безпеки підприємства.
25. Що розуміють під системою економічної безпеки підприємства.
26. Які завдання СЕБ відносять до числа основних будь-якої комерційної структури відносяться.
27. На основі яких принципів має здійснюватися побудова СЕБ підприємства.
28. Що відносять до основних елементів СЕБ підприємства.
29. На основі яких принципів будується Система економічної безпеки підприємства.
30. До основних загроз безпеці підприємства з боку персоналу відносять.
31. До числа потенційно небезпечних груп працівників відносять.

32. Охарактеризуйте усвідомлене та неусвідомлене співробітництво.

ПМК 2

1. Що повинна включати в себе стратегія економічної безпеки підприємства.
2. Що розуміють під стратегією безпеки.
3. Які можна виокремити типи стратегії безпеки.
4. Охарактеризуйте формування органів і механізмів забезпечення економічної безпеки підприємства.
5. Охарактеризуйте функції управління безпекою бізнесу.
6. Назвіть та охарактеризуйте етапи управління безпекою бізнесу.
7. Надайте визначення методу управління безпекою бізнесу.
8. Використання яких економічних методів для захисту підприємницьких структур є найбільш дієвим.
9. Охарактеризуйте алгоритм проведення функціонального аналізу заходів щодо забезпечення належного рівня економічної безпеки підприємства
10. Надайте визначення службі безпеки на підприємстві.
11. Назвіть основну ціль функціонування служби безпеки на підприємстві.
12. Які задачі ставить перед собою служба безпеки.
13. Які функції виконує служба безпеки на підприємстві.
14. З яких структурних одиниць може складатися служба безпеки.
15. Назвіть, яке повинно бути співвідношення категорій працівників служби безпеки.
16. Що повинен охоплювати етап комплектування служби безпеки.
17. Що являє собою інформаційний підхід до дослідження економічної безпеки підприємства базується на постулаті.
18. Що являє собою зовнішній підхід до дослідження економічної безпеки підприємства.
19. Що являє собою ресурсно-функціональний підхід до економічної безпеки підприємства.
20. Які розрізняють функціональні складові в ресурсно-функціональному підході.
21. Що включає в себе процес захисту фінансового рівня економічної безпеки.
22. Охарактеризуйте інтегральні оцінки рівня економічної безпеки підприємства
23. Поясніть значення і роль інтегральної оцінки рівня економічної безпеки
24. У чому полягає суть основного завдання при оцінці рівня економічної безпеки
25. Що розуміють під критерієм економічної безпеки підприємства
26. Охарактеризуйте захист інформації при проведенні нарад та ділових переговорів
27. Охарактеризуйте захист інформації при роботі з відвідувачами
28. Охарактеризуйте захист інформації в роботі кадрової служби.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Іванюта Т.М. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. / Т.М. Іванюта, А.О. Заїчковський. – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 256 с.
2. Ортинський В.Л. Економічна безпека підприємств, організацій та установ : навч. пос. / В.Л. Ортинський, І.С. Керницький, З.Б. Живко та ін.. – К.: Правова єдність, 2009. – 544 с.
3. Покропивний С.Ф. Економіка підприємства: Підручник / За заг. ред. д-ра екон. наук, проф. С.Ф.Покропивного. – К.:КНЕУ, 2003. – 608с.
4. Фоломкіна І.С. Управління безпекою бізнесу: Конспект лекцій / І.С.Фоломкіна. - Донецьк.: ДонНУЕТ, 2013. - 102 с.
5. Фролова Л.В. Економічна діагностика діяльності підприємств: методичний та практичний інструментарій: Навч. посіб. / Л.В. Фролова, О.О. Никитенко, С.О. Єрмак, Л.В. Івкова. – Донецьк: ДонНУЕТ ім. М. Туган-Барановського, 2007. - 158 с.
6. Отенко І. П. Економічна безпека підприємства: навчальний посібник / І. П. Отенко, Г. А. Іващенко, Д. К. Воронков. - Х.: Вид. ХНЕУ, 2012 – 262 с.

Допоміжна

1. Закон України «Про основи національної безпеки України» : від 19.06.2003 № 964-IV [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. вид. від. 2003, № 39, ст. 351, станом на 11.12.16. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/964-15>.
2. Закон України «Про ратифікацію Протоколу про вступ України до Світової організації торгівлі» : від 10.04.2008 № 250-VI [Електронний ресурс] // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – Оф. вид. від. 2008, № 23, ст. 213, станом на 17.10.2016. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/250-17>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : від 31.12.1999 № 318 [Електронний ресурс] // Міністерство фінансів України. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00>.
4. Нестеренко С.А. Економічна безпека підприємств в системі національної безпеки країни / Нестеренко С.А., Бочарова Н.О. // Науковий вісник Херсонського державного університету : зб. наук. праць; Вип. 13, ч. 3 – Херсон – 2015 – С.74 – 78 Режим доступа: <http://feb.tsatu.edu.ua/faculty/department-of-management/head-of-the-department/#to-main>
5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським союзом і його державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс] : від 27.06.2014 // Кабінет Міністрів України. – Оф. вид. від. 2014 станом на 30.11.2015. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page
6. Безбожний В.Л. Інтереси в системі соціально-економічної системі

підприємства / В.Л. Безбожний // Економіка Менеджмент Підприємництво. – 2012. – № 24 (2). – С. 143-148.

7. Белоус Н.Д. Теоретичне узагальнення економічної безпеки підприємств / Н.Д. Белоус // Вісник Хмельницького національного університету. – 2012. – № 2. Т. 1. – С. 196-201.

8. Білоус Я.Ю. Аналіз підходів до визначення поняття «економічна безпека підприємства» / Я.Ю. Білоус // Економіка. Менеджмент. Підприємництво. – 2011. – № 23 (2). – С. 241-247.

9. Васильців Т.Г. Удосконалення методики оцінювання економічної безпеки підприємства / Т.Г. Васильців, Р.М. Микитюк // Науковий вісник НЛТУ України: Зб. наук. праць. – Львів, 2012. – Вип. 22 (14). – С. 181-188.

10. Іванілов О. С. Економіка підприємства: підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. С. Іванілов – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 728 с.

11. Кравченко В.О. Стратегічний та інноваційний менеджмент у сфері фінансово-економічної безпеки : конспект лекцій [електронний ресурс]. – О. : ОНЕУ. – 2014, режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/5594064>

12. Клейнер Г.Б., Смоляк С.А. Экономические зависимости: принципы и методы построения. — М.: Наука, 2000. — 104 с.

13. Козаченко Г.В. Декомпозиція управління економічною безпекою підприємства / Г.В. Козаченко, О.М. Ляшенко // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – № 4, Т. 2. – С. 34-38.

14. Козаченко Г.В. Экономическая безопасность: сущность и механизм обеспечения : [Моногр.] / Г.В. Козаченко, В.П. Пономарев, О.М. Ляшенко. – к.: Либра, 2003. – 280 с.

15. Самуэльсон П. Основания экономического анализа / Пер. с англ. под ред. П.А. Ватника. — СПб.: Экономическая школа, 2002. — 604 с.

16. Уолш К. Ключові фінансові показники. Аналіз та управління розвитком підприємства: Пер. з англ. — К.: Всеуито: Наукова думка, 2001. — 367 с.

17. Ильяшенко С.Н. Составляющие экономической безопасности предприятия и их оценка / С.Н. Ильяшенко // Актуальні проблеми економіки. – 2003. – № 3 (21). – С. 12-19.

18. Ковалев Д.В. Экономическая безопасность предприятия / Д.В. Ковалев, Т.В. Сухорукова // Экономика Украины. – 1998. – № 10. – С. 48-52.

19. Гапоненко В.Ф. Экономическая безопасность предприятий. Подходы и принципы / В.Ф. Гапоненко, А.Л. Беспалко, А.С. Власков. – М.: Ось-89, 2007. – 208 с.

20. Довбня С.Б. Діагностика рівня економічної безпеки підприємства / С.Б. Довбня, Н.Ю.Гічова // Фінанси України. - 2008. - №4. - с. 88-97, с. 93-94.

21. Єрмошенко М.М. Фінансова складова економічної безпеки : держава і підприємство: [Моногр.] / М.М. Єрмошенко, К.С. Горячева. – К. : НАУ, 2010. – 232 с.

22. Зацеркляний М.М. Основи економічної безпеки : [навчальний посібник] / М.М. Зацеркляний, О.Ф. Мельников. – К. : КНТ, 2009. – 337 с.

23. Мельник А.Ф. Національна економіка: Навч. посіб. / А.Ф. Мельник,

А.Ю. Васіна, Т.Л. Желюк, Т.М. Попович ; за ред. А.Ф. Мельник. – К. : Знання, 2011. – 463 с.

24. Малащенко В. Економічна безпека підприємства як чинник ефективного корпоративного управління / В. Малащенко // Вісник Національної академії державного управління. – № 3 (40), 2011. – 283-291 с.

25. Олейников Е.А. Экономическая и национальная безопасность: [Учебник для вузов] / Е.А.Олейников. – М.: Экзамен, 2005. – 768 с.

26. Роженко О.В. Стратегії економічної безпеки підприємства / О.В. Роженко // Вісник економіки транспорту і промисловості. – 2015. – № 51. – С. 51-55.

27. Роженко О.В. Обґрунтування складових економічної безпеки торговельних підприємств / О.В. Роженко // Науковий вісник Одеського національного економічного університету. Економічні науки. – 2014. – № 10 (218). – С. 134-148.

28. Роженко О.В. Обґрунтування системи показників оцінки рівня економічної безпеки торговельних підприємств [Електронний ресурс] / О.В. Роженко // Ефективна економіка. – 2015. – № 6. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?n=6&y=2015>. – Доступно на 05.05.2016. – Назва з екрана.

29. Роженко О. В. Управління підприємством на основі забезпечення його економічної безпеки : дис. канд. ек. наук : 08.00.04 - екон / Роженко Олександра Вікторівна – Одеса, 2017. – 241 с.

30. Тищенко В.В. Загрози економічній безпеці підприємства / Матеріали конференції «Безпекознавство: теорія та практика (15.03-15.04)» [Електронний ресурс]. – 2014. – Режим доступу: http://thesis.at.ua/publ/2014_r_bezpekoznavstvo_teorija_ta_praktika_15_03_15_04/ti_shhenko_v_v_zagrozi_ekonomichnij_bezpeci_pidpriemstva/10-1-0-341

31. Фролова Л.В. Інноваційні механізми економічного управління підприємством : [моногр.] / О.В. Роженко; [під ред. Л.В. Фролової]. – Кривий Ріг: ФО-П Чернявський Д.О., 2016. – С. 492 с.

32. Фролова Л.В. Методичні підходи до оцінювання економічної безпеки підприємства / Л.В. Фролова, О.В. Роженко // Актуальні проблеми економіки. – 2016. – № 3 (177). – С. 199-210

33. Фролова Л.В. Формирование бизнес-модели предприятия [Учебник] / Л.В. Фролова, Е.С.Кравченко – К.: Центр учебной литературы, 2012. – 384 с.

34. Чубукова О.Ю., Воронкова Т.Є. Система економічної безпеки (екосестейт): сутність, структура [Електронний ресурс] / О.Ю. Чубукова, Т.Є. Воронкова // Електронне наукове фахове видання

«Ефективна економіка». – 2014. – № 2. – Режим доступу: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=3169>

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Бібліотека ТДАТА, м. Мелітополь, пр. Б. Хмельницького, 18

Міська бібліотека ім. Лермонтова, пл. Перемоги, 1

Джерела Інтернет

<http://www.me.kmu.gov.ua/> – Міністерство економіки та з питань європейської

інтеграції України.

<http://www.minfin.gov.ua/> – Міністерство фінансів України.

<http://www.ukrstat.gov.ua/> – Державний комітет статистики.

<http://www.bc.rql.kiev.ua/> – Діловий центр України.

<http://www.worldbank.org/> – Світовий банк.

<http://www.imf.org/> – Міжнародний валютний фонд.

<http://www.wto.org/> – Світова організація торгівлі.

<http://www.oecd.org/> – Організація з економічного співробітництва і розвитку.

<http://www.europa.eu.int/comm/eurostat> – Статистична служба ЄС.

<http://www.nber.org/> – Національне бюро економічних досліджень (США).

<http://www.case-ukraine.kiev.ua/> – Центр соціально-економічних досліджень (CASE).

<http://www.icps.kiev.ua/> – Міжнародний центр перспективних досліджень.

<http://nip.tsatu.edu.ua/> - Освітній портал ТДАТУ